

Bajnokné Benyhe Judit:

GYÁSZBESZÉD

1958 nyarán itt, a közeli Gyűjtő Fogház udvarán rabok rótták a számukra engedélyezett sétaköröket. Bulányi György és Juhász Miklós piarista szerzetesek az ilyen séták alkalmával osztották meg egymással a külvilágból érkezett híreket. Persze csak úgy a foguk közt, titokban suttogva, hogy az örök észre ne vegyék a súlyos fegyelemsértést. Itt suttogta el Juhász Miklós a hírt: Andinak született egy bronzhajú lánya. Mivel a bronzhajú jelző nem volt éppen mindennapos kifejezése a börtönvilágnak, nem lehet csodálkozni, hogy Bulányi György elég nehezen értette meg, mit is akar tudtára adni rend- és sorstársa, Juhász Miklós. A híradásnak kis híján magánzárka lett a következménye.

Andi lánya, a hajdan bronzhajú lány most itt áll, és testvérbarátai felkérésére búcsúztatnia kell azt az embert, aki méltán meghatározó egyénisége volt egész eddigi életének.

Drága Gyurka bácsi! Számomra kezdetben csak a szüleim szokatlanul lassan, elnyújtva és mély hangon beszélő barátja voltál, édesanyám lelki támasza, és az otthonunkban megforduló közösségek eszmei-lelki vezetője. Tudtam, hogy nagyon sokáig voltál börtönben, s azt is, hogy a szüleim lakásában a születésem előtti hetekben átélt házkutatás egyik oka és fő keresett személye voltál.

Aztán egyre többet és többet értettem meg a korból, amelybe beleszülettem, és egyre jobban kezdett érdekelni, miféle Ország az, amelynek építéséért vannak, akik készek súlyos szenvedést is vállalni. Ki az a Jézus, akinek az élete kétezer év után is követendő példa.

Hallatlan nagy hatású emberként robbantál be kamaszkorom útkereső időszakába! Az Isten Országának keresésével és megértésével, valamint kemény önneveléssel foglalkozó közösségek létrehozása minőségi változást hozott addigi lötyögős-barátkozós társaságunk életébe. Emlékszem a lelkigyakorlatokra, amikor világossá vált számomra – és sokunk számára –, hogy az Isten nem pusztán obszervancia-teljesítést vár el tőlünk, hanem azt, hogy munkatársai, hatékony munkatársai legyünk a világ jobbá tételében. Életünket nem azért kaptuk, hogy folyamatosan a magunk boldogulását keressük, éppen ellenkezőleg, csak akkor lehetünk boldogok, ha mások boldogulásán fáradozunk!

A egyház megmentését és a világ jobbá tételét – vatikáni biztatásra – baráti szeretet-közösségek összekapaszkodásával, és a másokért is gondban levés önzetlenségével gondoltad megvalósítani. A közösségekben igazi felfedező élmény volt megismerni a szentírás-elemzés módszerét, rácsodálkozni a KIO gondolat-átalakító igazságaira. És ez volt a lényeg: nem készen kaptuk az igazságot, módszered a felnőtt ember lelkiismeretre építő életalakítása volt.

Fáradhatatlanul kerested az Istennek tetsző élet útjait. Nem láttam még embert, aki munkahelyi kényszer nélkül ilyen keményen be tudta volna osztani az idejét. Hét év munkájával írtad meg szisztematikus biblikus teológiai művedet, a hat kötetes KIO-t. Fő műved címének a legfontosabb jézusi utasítást adtad: „Keressétek az Isten Országát!” Igen, aki az Isten Országát keresi, az hallja meg a Lélek hangját. A Lélek pedig minden embernek ugyanazt mondja (de sokat is hallottuk Tőled az utolsó pár évben): „Jó kislánynak, jó kislánynak kell lenni!” Ez pedig nem megy másként, csak ha ellene mondunk a hatalomnak, az erőszaknak és a gazdagságnak. A Föld egyedüli reménységének gondoltad, ha az emberiség megérti a Názáreti Jézus tanítását, megbocsát ellenségeinek és ellene mond a mindig többet és többet birtoklás vágyának.

A radikális ellenszereket radikális elutasítottságot hozott a 70-es években immár abból az irányból is, ahonnan nem vártad. A kezdetben vatikáni biztatásra létrehozott kisközösségek miatt a pártállam utasítására súlyos egyházi szankcióval sújtottak. Azonban Te is és a Bokor közösségei is inkább megerősödtek az üldözés hatására. Sokan közülünk hőskorként emlékeznek erre az időszakra. Az örömhír továbbadásának vágya – új közösségek létrehozásával, és családjainkban a sok új élet adásával – természetes volt. A rendszer-váltást követő „mindent szabad-korszak” több kárt tett közösségeinkben, mint a pártállami üldözöttség, de ma már látjuk, ezt a veszteséget nemcsak a Bokor szenvedte el, egész magyar társadalmunk vergődik gazdasági-erkölcsi-társadalmi válságban.

A 2000. év igazi fellendülést hozott az életedbe. Egész életedben, de az utolsó 10 évben különösen hihetetlen munkatempót diktáltál magadnak. Akik jól ismertek, tudják, hogy az ebben az időszakban született írásaid sem terjedelmükben, sem jelentőségükben nem maradnak el a korábbi írásoktól. Hozáfogtál a jézusi magyar irodalom antológiájának összeállításához is. Halálod előtt két héttel – már nagyon betegen és kiszolgáltatottan – felemelő irodalmi és lelki élményben volt részünk. Arany és Petőfi verseket olvastál föl nekünk, és jegyzetek nélkül, fejből, meghatottságtól el-elcsukló hangon olyan elemzést hallhattunk tőled, amire egész életedben emlékezni fogok.

90 éves kora körül az ember már nem csomagolja selyempapírba a gondolatait. Kötetek sora őrzi gyötrődéseidet a Bokorért, Magyarországért és az egész Földért. Radikalizálódttál. A tőkés társaságok érdekei által vezérelt fogyasztási őrület, az erkölcsök egyre ijesztőbb föllazulása, a drasztikus népességcsökkenés és nem utolsósorban az egyházunkban tapasztalt jézustalanságok mindennapos gondolkodásra és küzdelemre készítettek.

Mindenhova elmentél, ahova csak hívtak, ezt sokszor még testvéreid sem értették. Megbotránkoztak egyik vagy másik közéleti szereplésed elvállalása miatt. De aztán lassan megértettük, igen, mindenhová elmész, de mindenhol ugyanazt mondd. Nincs két szöveged, nincs két életed, nincs két ügyed. Egyetlen mércéje volt életednek: Jézus. Mindent és mindenkit Hozzá mértél, utolsó napodig szenvedélyesen kutattad életét és tanítását. Egyik utolsó interjúdban mondtad: „A Mammon diktálta követelmények felől nem akarom nézni a történelmet. Csak az emberi lélek mélyén élő isteni kinyilatkoztatás felől vagyok hajlandó nézni. És nem tudok válaszolni arra, hogy tőkés társaságok diktálta körülmények között ez hogyan valósítható meg. Aki ragaszkodik a maga belső hangjához, az majd megtalálja a választ... Kézze-lábbal, érvel próbálok elhíttetni azokkal, akik figyelnek rám, hogy az emberiség csak úgy tudja fenntartani magát, ha figyel arra, amit Jézus mondott. Ha nem figyelünk reá, akkor elpusztítjuk magunkat... Tudom, hogy [annak idején] a debreceni tizenévesek fölfigyeltek erre a jézusi szóra. A mindenkori tizenévesek is fel fognak figyelni erre a szóra, és nyugtalanok lesznek tőle, és majd csak akad, aki felemeli ezt a zászlót Jézus módjára, és nem mehet tovább az a disznóság, amit az ember a történelemben csinál.... És azt mondom, hogy változatlanul optimista vagyok. Ha élni akarunk, akkor ez a jézusi kísérlet nem maradhat abba, akkor folytatókra kell találnunk”

Drága Gyurka bácsi! Hiszem, hogy itt vannak közöttünk azok a tizenévesek, akik folytatói lesznek Úton-járásodnak! Szívvel remélem, hogy most, hogy régen várt behívód megérkezett, nem kell kétségbeesve és szomorúan ránk tekintened. Az Utat végigjártad, a magot elhintetted. Hála legyen Istenünknek az indító közösségért: szüleidért és családjaidért! Hála legyen a Bokor élő és szerető közösségeiért! Hála legyen piarista rendtársaidért, akik szeretettel fogadtak vissza, és segítettek nagy betegséggedben! Hála legyen Istenünknek egész küzdelmes életedért!

Elhangzott 2010. június 26-án, Bulányi György temetésén